Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Návrh na zriadenie európskeho obranného fondu

(2018/C 247/08)

Spravodajca: Dainis Turlais (LV/ALDE), poslanec mestského zastupiteľstva Rigy

Referenčné dokumenty: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu zameraný na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu EÚ

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Zriadenie Európskeho obranného fondu

COM(2017) 295 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Za poslednú citáciu vložiť novú citáciu

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	so zreteľom na stálu štruktúrovanú spoluprácu v otázkach bezpečnosti a obrany, na ktorej sa 23 členských štátov Európskej únie dohodlo 13. novembra 2017, ako sa vymedzuje v článku 42 ods. 6 a článku 46 Zmluvy o EÚ, ako aj v protokole č. 10 k uvedenej zmluve,

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(2) Aby sa prispelo k zvýšeniu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie, mal by sa ustanoviť európsky program rozvoja obranného priemyslu (ďalej len „program“). Program by mal ***byť zameraný na*** posilnenie konkurencieschopnosti obranného priemyslu Únie, okrem iného kybernetickej obrany, a to podporou spolupráce medzi podnikmi vo fáze vývoja obranných produktov a technológií. Fáza vývoja, ktorá nasleduje po fáze výskumu a technológie, zahŕňa značné riziká a náklady, ktoré bránia ďalšiemu využívaniu výsledkov výskumu a nepriaznivo ovplyvňujú konkurencieschopnosť obranného priemyslu Únie. Podporovaním fázy vývoja by program prispel k lepšiemu využívaniu výsledkov výskumu v oblasti obrany, pomohol by užšie prepojiť výskum s výrobou, ako aj podporiť inovácie každého druhu. Program by mal dopĺňať činnosti vykonávané v súlade s článkom 182 ZFEÚ a nezahŕňa výrobu obranných produktov a technológií.	(2) Aby sa prispelo k zvýšeniu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie, ***ako aj k väčšej účinnosti celkových výdavkov na obranu v Únii, a tým k posilneniu strategickej autonómie EÚ,*** mal by sa ustanoviť európsky program rozvoja obranného priemyslu (ďalej len „program“). Program by mal ***zaručiť*** posilnenie konkurencieschopnosti obranného priemyslu Únie, okrem iného kybernetickej obrany, a to podporou spolupráce medzi podnikmi ***viacerých štátov, najmä malými a strednými podnikmi,*** vo fáze vývoja obranných produktov a technológií. Fáza vývoja, ktorá nasleduje po fáze výskumu a technológie, zahŕňa značné riziká a náklady, ktoré bránia ďalšiemu využívaniu výsledkov výskumu a nepriaznivo ovplyvňujú konkurencieschopnosť obranného priemyslu Únie. Podporovaním fázy vývoja by program prispel k lepšiemu využívaniu výsledkov výskumu v oblasti obrany, pomohol by užšie prepojiť výskum s výrobou, ako aj podporiť inovácie každého druhu. Program by mal dopĺňať činnosti vykonávané v súlade s článkom 182 ZFEÚ a nezahŕňa výrobu obranných produktov a technológií.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(3) Program by mal podporovať spoluprácu medzi podnikmi pri vývoji obranných produktov a technológií, aby sa v obrannom priemysle lepšie využívali úspory z rozsahu.	(3) Na účely lepšieho využívania úspor z rozsahu v obrannom priemysle by mal ***program*** podporovať spoluprácu medzi ***príslušnými členskými štátmi a*** podnikmi pri vývoji obranných produktov a technológií***, čím by sa podporila štandardizácia vojenských systémov a zároveň zlepšila ich interoperabilita***.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(4) Program by mal trvať dva roky, od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020, pričom na toto obdobie by sa mala určiť suma na vykonávanie programu.	(4) Program by mal trvať dva roky, od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020, pričom na toto obdobie by sa mala určiť suma na vykonávanie programu. ***S cieľom financovať program zo všeobecného rozpočtu Únie by mala byť na tento účel vyčlenená suma 500 miliónov EUR v bežných cenách. Vzhľadom na to, že program je novou iniciatívou, s ktorou sa pri príprave viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 nerátalo, a s cieľom zabrániť akémukoľvek negatívnemu vplyvu na financovanie existujúcich viacročných programov by sa táto suma mala čerpať výlučne z nepridelených rezerv pod úrovňou stropov viacročného finančného rámca. Konečnú sumu by mali odsúhlasiť Európsky parlament a Rada prostredníctvom ročného rozpočtového postupu.***

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(5) Tento program by sa mal vykonávať v úplnom súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ([6]). Financovanie môže mať predovšetkým formu grantov. V prípade potreby možno použiť finančné nástroje alebo verejné obstarávanie.	(5) Tento program by sa mal vykonávať v úplnom súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ([6]). Financovanie môže mať predovšetkým formu grantov. V prípade potreby možno použiť finančné nástroje alebo verejné obstarávanie ***a vyzdvihnúť treba význam mechanizmov kombinovaného financovania***.
([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).	([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

Zdôvodnenie

—

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(10) Keďže cieľom programu je podporiť konkurencieschopnosť obranného priemyslu Únie odstránením rizík vo fáze vývoja projektov spolupráce, možnosť využívať prostriedky programu by mali dostať činnosti súvisiace s vývojom obranných produktov alebo technológií, teda napríklad činnosti ako vymedzenie spoločných technických špecifikácií, návrh, vytváranie prototypov, skúšanie, kvalifikácia, certifikácia, ako aj štúdie uskutočniteľnosti a iné podporné opatrenia. To sa má vzťahovať aj na modernizáciu existujúcich obranných produktov a technológií.	(10) Keďže cieľom programu je ***posilniť strategickú autonómiu EÚ rozvojom jej obrannej spôsobilosti a*** podporiť konkurencieschopnosť obranného priemyslu Únie odstránením rizík vo fáze vývoja projektov spolupráce, možnosť využívať prostriedky programu by mali dostať činnosti súvisiace s vývojom obranných produktov alebo technológií, teda napríklad činnosti ako vymedzenie spoločných technických špecifikácií, návrh, vytváranie prototypov, skúšanie, kvalifikácia, certifikácia, ako aj štúdie uskutočniteľnosti a iné podporné opatrenia. To sa má vzťahovať aj na modernizáciu existujúcich obranných produktov a technológií***, ktoré vyvinuli členské štáty***.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 13

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(13) Keďže program sa zameriava na posilnenie konkurencieschopnosti obranného priemyslu Únie, nárok na podporu by mali mať len subjekty so sídlom v Únii, nad ktorými majú faktickú kontrolu členské štáty alebo ich štátni príslušníci. Okrem toho s cieľom zabezpečiť ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov by infraštruktúra, zariadenia, majetok a zdroje, ktoré používajú príjemcovia a subdodávatelia pri činnostiach financovaných v rámci tohto programu, nemali byť umiestnené na území štátu, ktorý nie je členským štátom.	(13) Keďže program sa zameriava na posilnenie konkurencieschopnosti obranného priemyslu Únie, nárok na podporu by mali mať len subjekty so sídlom v Únii, nad ktorými majú faktickú kontrolu členské štáty alebo ich štátni príslušníci. Okrem toho s cieľom zabezpečiť ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov by infraštruktúra, zariadenia, majetok a zdroje, ktoré používajú príjemcovia a subdodávatelia pri činnostiach financovaných v rámci tohto programu, nemali byť umiestnené na území štátu, ktorý nie je členským štátom. ***Podniky, ktoré majú sídlo v EÚ, treba v rámci cezhraničnej spolupráce chrániť pred preberaním vplyvu podnikmi z tretích krajín.***

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 21

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(21) Komisia by mala vytvoriť viacročný pracovný program v súlade s cieľmi programu. Pri zostavovaní pracovného programu by mal Komisii pomáhať výbor členských štátov (ďalej len „programový výbor“). Vzhľadom na to, že politika Únie v oblasti malých a stredných podnikov (MSP) je kľúčová na zabezpečenie hospodárskeho rastu, inovácií, vytvárania pracovných miest a sociálnej integrácie v Únii, a na skutočnosť, že podporované činnosti si zvyčajne vyžadujú nadnárodnú spoluprácu, je dôležité, aby sa v pracovnom programe zohľadňovala a umožňovala cezhraničná účasť MSP ***a aby sa preto časť celkového rozpočtu využila na túto činnosť***.	(21) Komisia by mala vytvoriť viacročný pracovný program v súlade s cieľmi programu. Pri zostavovaní pracovného programu by mal Komisii pomáhať výbor členských štátov (ďalej len „programový výbor“). Vzhľadom na to, že politika Únie v oblasti malých a stredných podnikov (MSP) je kľúčová na zabezpečenie hospodárskeho rastu, inovácií, vytvárania pracovných miest a sociálnej integrácie v Únii, a na skutočnosť, že podporované činnosti si zvyčajne vyžadujú nadnárodnú spoluprácu, je dôležité, aby sa v pracovnom programe zohľadňovala a umožňovala cezhraničná účasť MSP, ***ak výška finančnej pomoci predstavuje najmenej 20 % celkového ročného rozpočtu***.

Pozmeňovací návrh 9

Za odôvodnenie 25 vložiť nové odôvodnenie

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(26) Komisia by sa mala zamerať na uplatňovanie územného resp. miestneho prístupu, pričom by mala informovať MSP, regionálne a regióny vo všetkých členských štátoch o možnostiach využívania programu a ďalších možnostiach financovania projektov v oblasti obrany, a to najmä na základe ochrany regionálnych stratégií pre inteligentnú špecializáciu.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Článok 2	*Článok 2*
Ciele	**Ciele**
Toto sú ciele programu:	Toto sú ciele programu:
a) podporovať konkurencieschopnosť a inovačnú kapacitu obranného priemyslu Únie prostredníctvom podpory činností vo fáze vývoja;	a) podporovať konkurencieschopnosť a inovačnú kapacitu obranného priemyslu Únie prostredníctvom podpory činností vo fáze vývoja;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) podporovať a podnecovať spoluprácu medzi podnikmi vrátane malých a stredných podnikov vo vývoji technológií alebo produktov v súlade s prioritami obrannej spôsobilosti, ktoré spoločne odsúhlasili členské štáty v rámci Únie;	b) podporovať a podnecovať spoluprácu medzi podnikmi vrátane malých a stredných podnikov vo vývoji technológií alebo produktov v súlade s prioritami obrannej spôsobilosti, ktoré spoločne odsúhlasili členské štáty v rámci Únie;
c) podporovať lepšie využívanie výsledkov výskumu a prispievať k zmenšovaniu rozdielov medzi výskumom a vývojom.	c) podporovať lepšie využívanie výsledkov výskumu a prispievať k zmenšovaniu rozdielov medzi výskumom a vývojom;
	d) rozvíjať obranné a bezpečnostné kapacity v členských štátoch EÚ s vonkajšími hranicami.

Zdôvodnenie

Program musí byť inkluzívny a otvorený pre príjemcov zo všetkých členských štátov, čím musí prekonávať geografické obmedzenia. S cieľom vykonávať záväzky v oblasti kontroly a ochrany vonkajších hraníc EÚ by príslušné členské štáty mali mať možnosť rozvíjať v rámci obranného priemyslu inteligentnú špecializáciu.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Článok 3	*Článok 3*
Rozpočet	**Rozpočet**
Suma na vykonávanie programu na obdobie 2019 – 2020 sa stanovuje na 500 miliónov EUR v bežných cenách.	Suma na vykonávanie programu na obdobie 2019 – 2020 sa stanovuje na 500 miliónov EUR v bežných cenách***, pričom čerpať by sa mala výlučne z nepridelených rezerv a nie z prerozdelených rozpočtových prostriedkov***.

Zdôvodnenie

Je neprijateľné, aby sa rozpočet pre tento program, ktorý nebol plánovaný v čase stanovovania viacročného finančného rámca, čerpal z prostriedkov už vyčlenených na súčasné programy EÚ.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 4 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Všeobecné finančné ustanovenia	**Všeobecné finančné ustanovenia**
Všeobecné finančné ustanovenia Finančná pomoc Únie sa môže poskytnúť prostredníctvom typov financovania podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012, a to najmä prostredníctvom: ***a)*** grantov; ***b)*** finančných nástrojov; ***c)*** verejného obstarávania.	Všeobecné finančné ustanovenia Finančná pomoc Únie sa môže poskytnúť prostredníctvom typov financovania podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012, a to najmä prostredníctvom grantov ***a prípadne aj*** finančných nástrojov ***a*** verejného obstarávania. ***Únia môže poskytnúť finančné prostriedky na technickú pomoc na prípravu projektov MSP.***

Pozmeňovací návrh 13

Článok 7 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Oprávnené subjekty	**Oprávnené subjekty**
Príjemcami pomoci sú podniky so sídlom v Únii, v ktorých členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov vlastnia viac ako 50 % podniku a majú nad ním faktickú kontrolu v zmysle článku 6 ods. 3, priamo alebo nepriamo, prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských podnikov. Okrem toho infraštruktúra, zariadenia, majetok a zdroje používané účastníkmi vrátane subdodávateľov a iných tretích strán pri činnostiach financovaných v rámci programu sa počas celého obdobia trvania činnosti nesmú nachádzať na území štátu, ktorý nie je členským štátom.	Príjemcami pomoci ***spĺňajúcimi kritériá pre cezhraničnú spoluprácu a ich subdodávateľmi*** sú podniky so sídlom v Únii, v ktorých členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov vlastnia viac ako 50 % podniku a majú nad ním faktickú kontrolu v zmysle článku 6 ods. 3, priamo alebo nepriamo, prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských podnikov. Okrem toho infraštruktúra, zariadenia, majetok a zdroje používané účastníkmi vrátane subdodávateľov a iných tretích strán pri činnostiach financovaných v rámci programu sa počas celého obdobia trvania činnosti nesmú nachádzať na území štátu, ktorý nie je členským štátom.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Kritériá na vyhodnotenie návrhov	**Kritériá na vyhodnotenie návrhov**
Činnosti navrhované na financovanie v rámci programu sa hodnotia na základe týchto kumulatívnych kritérií:	Činnosti navrhované na financovanie v rámci programu sa hodnotia na základe týchto kumulatívnych kritérií:
a) excelentnosť;	a) excelentnosť;
b) prínos pre inováciu a technologický vývoj obranného priemyslu, a tým aj podpora priemyselnej autonómie Únie v oblasti obranných technológií; a	b) prínos pre inováciu a technologický vývoj obranného priemyslu, a tým aj podpora priemyselnej autonómie Únie v oblasti obranných technológií; a

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) prínos pre bezpečnostné a obranné záujmy Únie posilnením obranných technológií, ktoré prispievajú k vykonávaniu priorít obrannej spôsobilosti, ktoré spoločne odsúhlasili členské štáty v rámci Únie; a	c) prínos pre bezpečnostné a obranné záujmy Únie posilnením obranných technológií, ktoré prispievajú k vykonávaniu priorít obrannej spôsobilosti, ktoré spoločne odsúhlasili členské štáty v rámci Únie; a
d) životaschopnosť, ktorú príjemcovia preukazujú najmä tým, že dokážu, že zostávajúce náklady na oprávnené činnosti sú pokryté inými finančnými prostriedkami, napríklad príspevkami členských štátov; a	d) životaschopnosť, ktorú príjemcovia preukazujú najmä tým, že dokážu, že zostávajúce náklady na oprávnené činnosti sú pokryté inými finančnými prostriedkami, napríklad príspevkami členských štátov; a
e) v prípade činností opísaných v bodoch b) až e) článku 6 ods. 1 prínos pre konkurencieschopnosť európskeho obranného priemyslu, ktorý príjemcovia preukazujú tým, že dokážu, že členské štáty sa zaviazali koordinovane spoločne vyrábať a obstarávať konečný produkt alebo technológiu, v prípade potreby aj spoločným obstarávaním.	e) v prípade činností opísaných v bodoch b) až e) článku 6 ods. 1 prínos pre konkurencieschopnosť európskeho obranného priemyslu, ktorý príjemcovia preukazujú tým, že dokážu, že členské štáty sa zaviazali koordinovane spoločne vyrábať a obstarávať konečný produkt alebo technológiu, v prípade potreby aj spoločným obstarávaním.
	Činnosti navrhované na financovanie v rámci časti programu zameranej na podporu MSP a rozvoj kapacít regiónov ležiacich na vonkajších hraniciach EÚ v oblasti obrany a bezpečnosti sa hodnotia na základe týchto kritérií:
	a) excelentnosť;
	b) potenciál na vybudovanie integrovaného systému podnikov v oblasti bezpečnosti a obrany;
	c) životaschopnosť, ktorú príjemcovia preukazujú tým, že dokážu, že zostávajúce náklady sú pokryté inými finančnými prostriedkami, napríklad príspevkami členských štátov.

Zdôvodnenie

—

Pozmeňovací návrh 15

Článok 13 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Pracovný program	**Pracovný program**
V pracovnom programe sa zabezpečí, že ***náležitá časť celkového rozpočtu sa využije v prospech činností umožňujúcich cezhraničnú účasť MSP***.	V pracovnom programe sa zabezpečí, že ***najmenej 20 %*** z celkového rozpočtu bude určených na opatrenia, ktoré umožnia cezhraničnú účasť MSP.

Zdôvodnenie

—

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Úvod

1. konštatuje, že globálnu bezpečnosť ohrozuje čoraz širšia škála nebezpečenstiev (vojna, ozbrojené konflikty, terorizmus, nelegálne prisťahovalectvo, korupcia, populizmus). V každej krajine EÚ, ako aj v každom regióne existujú špecifické bezpečnostné problémy. Európsky výbor regiónov (VR) podporuje navrhnutý Program rozvoja európskeho obranného priemyslu a jeho ciele: posilnenie konkurencieschopnosti a inovácie v úniovom obrannom priemysle vrátane kybernetickej obrany, lepšie využívanie výsledkov výskumu v oblasti obrany, podpora spolupráce medzi podnikmi v oblasti vývoja obranných produktov a technológií a využívanie projektov dlhodobej spolupráce medzi členskými štátmi. Víta tiež iniciatívu na zriadenie Európskeho obranného fondu, ktorého súčasťou je Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu, ako aj prípravná akcia v oblasti obranného výskumu.

2. má dojem, že bezpečnosť každej jednej krajiny, ako aj EÚ ako celku spočíva v podstate na dvoch pilieroch: hospodárskom potenciáli a spoločnosti vyznačujúcej sa jednotou a súdržnosťou. Bezpečnosť každého jedného členského štátu je pritom rovnako dôležitá ako bezpečnosť celej EÚ. EÚ sa musí dôraznejšie usilovať o svoju bezpečnosť a musí dať výraznejšie najavo, že je vplyvným globálnym aktérom zasadzujúcim sa za mier.

Dodržiavanie zásady subsidiarity a proporcionality

3. uznáva článok 173 ZFEÚ ako vhodný právny základ programu, pretože sa týka konkurencieschopnosti priemyslu;

4. zdôrazňuje, že vykonávanie Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu bude riadiť Európska obranná agentúra, ktorá funguje ako regulačná agentúra a ktorá sa zodpovedá len Rada. Okrem toho nie je bežnou praxou, aby regulačná agentúra riadila také veľké rozpočtové prostriedky. VR preto vyzýva Európsku komisiu, aby zabezpečila maximálnu transparentnosť pri riadení Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu a vzala si príklad z fungovania výkonných agentúr, ktoré sa zodpovedajú Európskemu parlamentu.

5. vyzýva Komisiu, aby využila potenciál všetkých členských štátov EÚ a nezameriavala podporu len na určité oblasti. Nesmie sa tiež zabúdať na skutočnosť, že regionálny rozvoj má význam aj pre vnútornú bezpečnosť jednotlivých členských štátov a predstavuje jeden z ich rozvojových cieľov;

6. požaduje, aby sa malo stále na pamäti posilňovanie bezpečnostných a obranných kapacít regiónov ležiacich na vonkajších hraniciach EÚ;

Zameranie na pridanú hodnotu EÚ

7. zdôrazňuje, že mier, slobodu, rovnosť a stabilitu môže EÚ dosiahnuť úzkou spoluprácou s vládami členských štátov, pre ktoré je európska pridaná hodnota aktuálnou témou. Tomu musí byť zaviazaný aj akčný plán Európskeho obranného fondu;

8. podporuje iniciatívu Európskej komisie využiť všetky jej právomoci na posilnenie obrannej spôsobilosti členských štátov EÚ a podporu spolupráce medzi nimi s cieľom zabezpečiť hlbšiu integráciu a jasne definovať, akým smerom by sa mala uberať podpora pre plánovanie štátnych obranných spôsobilostí a budovanie konkurencieschopných, integrovaných dodávateľských reťazcov;

9. upozorňuje na skutočnosť, že rozvoj konkurencieschopných, integrovaných dodávateľských reťazcov v EÚ závisí od politickej vôle členských štátov angažovať sa v tomto smere. Európsky obranný fond by mal v oblasti obranného vybavenia a technológií sformulovať a podporovať spoločné opatrenia členských štátov;

10. zdôrazňuje význam aktívneho úsilia smerom k strategickej autonómii EÚ a posilneniu jej obrannej spôsobilosti. Je potrebné podporiť konkurencieschopnosť európskeho obranného priemyslu a veľmi dôkladne preskúmať, či žiadateľ skutočne pochádza z EÚ. Hlavný dodávateľ a subdodávatelia musia mať sídlo v Európskej únii a minimálne polovičnými vlastníkmi podnikov musia byť členské štáty alebo fyzické či právnické osoby z EÚ, pričom európsky kapitál musí mať nad týmito podnikmi účinnú kontrolu. Riadenie a skutočná kontrola týchto podnikov sa musí vykonávať z miesta na území Európskej únie. Európska komisia musí takisto dohliadať na to, aby žiadna tretia krajina nemala faktickú kontrolu nad členskými organizáciami konzorcia;

11. zdôrazňuje, že Európsky obranný fond nenahrádza opatrenia členských štátov, ale ich dopĺňa o cezhraničné projekty, ktoré by členský štát sám nedokázal financovať. Európsky obranný fond je v spojení s členskými štátmi, NATO a inými medzinárodnými investíciami doplnkom k opatreniam členských štátov a poskytuje európskej obrannej politike jasnú európsku pridanú hodnotu;

Zapojenie MSP do dodávateľských reťazcov v európskom obrannom priemysle

12. víta prístup k Európskemu obrannému fondu vychádzajúci zo životného cyklu a podporujúci vedu a vývoj produktov/technológií v sektore obrany, pre ktorý sa v rámci Európskeho obranného fondu predpokladá zriadenie dvoch zložiek (okien).

13. dôrazne odporúča, aby sa v rámci projektových žiadostí prideľovali dodatočné body konzorciám, ktorých súčasťou je väčší počet MSP;

14. poukazuje na to, že významným predpokladom rozvoja obidvoch zložiek Európskeho obranného fondu je účinný mechanizmus plánovania spôsobilostí, pričom sa preň stanovia priority pre výskum a zručnosti a obe zložky sa budú úzko koordinovať;

15. zastáva názor, že sa musia vyčleniť dodatočné finančné prostriedky EÚ na podporu obranného priemyslu na jej území a podporuje vymedzenie pojmu príjemcovia, ktorý Komisia používa vo svojom oznámení;

16. vyzýva členské štáty, aby sa aktívne podieľali na správe oboch zložiek fondu a stanovili svoje potreby a priority;

17. víta plány Komisie na účinnejšie využívanie civilných aplikácií vo vojenskom sektore. Investície do týchto technológií považuje za vynikajúcu možnosť ako stimulovať hospodársky rast v EÚ a vytvárať vysoko odborné pracovné miesta, pretože táto oblasť sa nachádza na priesečníku mnohých sektorov: elektroniky, leteckej dopravy, robotiky, vysokovýkonných počítačových systémov, kozmických letov, textilného odvetvia, stavebníctva, telekomunikácií, technológií monitorovania, energetiky, navigácie atď.);

18. poukazuje na to, že spoločnosťami, ktoré pracujú s týmito inovačnými technológiami, sú najmä začínajúce podniky a MSP, ktoré by s primeranou podporou mohli významne prispieť k technologickému pokroku v sektore obrany. Rozhodnutie Komisie o tom, že EÚ bude poskytovať cielenú podporu pre MSP v tomto odvetví, hodnotí ako významné a pozitívne;

19. vyzýva na lepšiu koordináciu medzi príslušnými útvarmi s cieľom informovať zainteresované strany a podporovať položky a technológie s dvojakým použitím. Tento obrovský potenciál musí EÚ využiť v prospech rastu a konkurencieschopnosti;

20. súhlasí s postojom Európskej komisie, pokiaľ ide o ľahšie zapojenie MSP do cezhraničných projektov, čo treba finančne podporiť v rámci Európskeho obranného fondu. Je dôležité si uvedomiť, že cieľom zapojenia MSP do dodávateľského reťazca európskeho obranného priemyslu by malo byť posilnenie bezpečnosti a obrany EÚ, konkurencieschopnosti a strategickej autonómie. Európsky obranný fond by mal poskytovať stimuly na dosiahnutie týchto cieľov;

21. zastáva názor, že Európska komisia musí zmobilizovať všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, s cieľom zabezpečiť, aby MSP mali v celej EÚ rovnaký prístup k Európskemu obrannému fondu. Pokroky v oblasti inovácie nie sú merateľné v krátkodobom horizonte, ale výsledky musia byť najprv pripravené na použitie. Zavedenie strategickej a všetky úrovne zahŕňajúcej koordinovanej inovačnej politiky by najinovatívnejším podnikom určite ponúklo stimuly na to, aby sa stali strategickými investormi MSP;

22. vyzýva Komisiu, aby prijala nasledujúce opatrenia, pomocou ktorých možno zintenzívniť účasť malých a stredných podnikov na obranných projektoch:

— kritériá na vyhodnotenie návrhov na financovanie projektov spolupráce v rámci súčasného viacročného finančného rámca (VFR) by mali zahŕňať aj podmienku, že musia byť zapojené minimálne tri spoločnosti z aspoň dvoch členských štátov. Je dôležité, aby navrhované projekty boli skutočne cezhraničné a mohli prispieť k defragmentácii trhu s obranným zariadením v EÚ. V rámci kritérií na vyhodnotenie návrhov by sa mali udeľovať dodatočné body tým konzorciám, ktorých členmi je viacero podnikov a viaceré členské štáty,

— konzorciá s väčším počtom členov z radov MSP by mali mať prednosť pred porovnateľnými projektmi s menším počtom MSP,

— žiada, aby podľa možnosti aspoň jedna tematická oblasť výskumu a vývoja vykazovala spojitosť s MSP, ako tomu už je v prípade verejných obstarávaní týkajúcich sa výskumných návrhov,

— požaduje zriadenie spoľahlivého komunikačného systému na koordináciu spoločných informačných opatrení prijímaných príslušnými útvarmi Komisie, pričom jednou z hlavných výhod takéhoto systému by bola existencia jednotného miesta pre poskytovanie informácií o všetkých možnostiach financovania, a to vrátane programov EÚ pre oblasť obrany a položky s dvojakým použitím. Je dôležité, aby sa prostredníctvom tohto komunikačného systému zverejňovali príklady osvedčených postupov,

— víta rozhodnutie Európskej komisie vyčleniť časť prostriedkov Európskeho obranného fondu pre MSP, a to na projekty, ktoré podporujú cezhraničné zapojenie MSP. Víta podporu v maximálnej výške 20 % celkového rozpočtu, ktorú bude Únia poskytovať na oprávnené náklady opatrenia.

Financovanie

23. pripomína, že skupina EIB je dôležitým partnerom v oblasti investícií do technológií dvojakého použitia, kde zohrávajú významnú úlohu MSP v sektoroch: vojenské vybavenie, resp. technológie používané na civilné účely, kybernetická bezpečnosť, očkovacie látky, ochrana pred biologickými hrozbami, telekomunikačná a informačná infraštruktúra atď.;

24. Zdôrazňuje, že nie všetky bankové služby sú vzhľadom na charakteristiky sektoru obrany vhodné na podporu MSP. Víta aktívny prístup EIB vychádzajúci z využitia iných nástrojov, ako sú napr. pôžičky, záruky a vlastné imanie.

25. sa domnieva, že schválenie Európskeho obranného fondu nesmie slúžiť ako zámienka na zníženie finančných prostriedkov vyčlenených na politiku súdržnosti, ani ich nesmie nijakým spôsobom ovplyvniť, pričom táto politika musí byť aj naďalej hlavným nástrojom verejných investícií Európskej únie s cieľom zlepšiť európsku integráciu prostredníctvom sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti.

V Bruseli 23. marca 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ